

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egyen ötre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Helyi ár: 15 szálcsont.

Előfizetési csepp a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a nyilatkozatra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasábjos petütsor 5 kr. — Nagyobb és többoldali hirdetések jutányosan eszkalóztatnak.
Bélyeg minden beíratásnál 30 kr.

NYILTIR GARMOND SOR: 20 KR.

B-Gyarmat, aug. 27.

Losonezon, — mint értesültünk, — a tulajdonban lévő függetlenségi párt nagy számú résztvevővel: Kossuth Lajos nevenapján a vigadóban nagyszemélyes lakomát rendezett.

Arról is értesültünk, hogy ugyanazon, Losonezon — egy másik helyen, — a vármegye felső részének korifeusai összejöttek, ottak, tanácskoztak és haditerveket szöttek.

A „Budapesti Hírlap” szerdai 236. számában már a következőket olvastuk:

„Főispáni-válság. Nógrádmegyében elterjedt az a hír, hogy Degenfeld gróf főispán lemond és a válság már tényleg be is állott. Mint tudósítók írja, a válság oka a főispánok a megyei székhely kérdésében tanúsított magatartása. A főispán utódja iránt eddig is már sokféle kombináció merült fel. A kormánypart azonban erősen hiszi, hogy az ellenzékkel szemben győzni fog. Az új főispáni kinevezés a székhely kérdésében dönteni fog és pedig, mint a kormánypart hiszi, Losonecz mellett.”

Ezen cikkeknek elolvasása nagy meglepetésekre szolgált: többen felkeresték szerkesztőségünket is, hogy a hír alaposágáról meggyőződést szerezhessenek.

A kérdéskódásokra mi nyíltan kijelentettük, hogy az nem egyéb, mint misztifikáció, nem egyéb, mint a vármegye békéjének felhívására következően munkálkodó pártok politikája és lanczirozása.

Elsősorban is rosszallásunkat kell kifejeznünk egy némely fővárosi lap azon könnyelmű eljárása felett, hogy ilyen nagyobb fontosságú hírt, a kacska idény lejártá daczára, — alapos információ nélkül felvesz; másodsorban kijelentjük, hogy a fenti tudósítás minden belföldi alapjain kórhalmán. — Rossz akaratról és észlelősségről most ne beszéljünk, de azt minden kommentár nélkül bármely nógrádi ember, aki a közolgokkal foglalkozik, tudja, hogy ezen koholt tudósítás honnan és kiktől eredt?

Azon egyének, akik ezt koholták, már két akna munkával sülték fel, ez az akna munka

a harmadik akar lenni: — ezzel is felsülnek. — Lehet, hogy a negyedikre aztán nemis fognak vállalkozni.

A harmadik akna munkának előhírnöke akart lenni a budapesti hírlap kacsája is. Mert hol van Nógrádkan most főispáni válságról szó? Hisz amit egy két elégtelen ember akar és pressiroz, az még nem szentírás, a kisebbség nem helyezheti magát a többség fölé. — Gr. Degenfeld Lajos főispán kormányzatával itt mindenki meg van elégedve, mert ő minden ügy iránt érdeklődik: minden ügyben alapos s nem felület és egyoldalú információi vannak, az adminisztratív vezetésében szigorú, hogy ne mondjuk kényeskedjen: sokkal többet dolgozik, mint amennyit hivatalos kötelessége elébe szab. Ezen fényes tulajdonságok mellett gr. Degenfeld Lajos vármegyénk azon tösgyökeres gazdag családjához tartozik, akiknek multja és jelene imponál és tiszteletet gerjeszt. Eltekintve azonban mindeztől, gr. Degenfeld a kormánynak erős és oly tántoríthatatlan híve, kiben a kormány minden tekintetben garanciákat találhat.

De hisz tudják ezeket ott fent Losoneczfőle mindnyájan, sőt documentált is többször. — Nos, hát csak görög tűz vult a felkesedés! Úgy van. Graeca fides nulla fides!

Nagyemlék misztifikáció a fentebb közölt dinamitszagú híreszkében az is, hogy az a néhány ember a kormánnyal mindenáron el akarja hitetni, miszerint a kormánypart Losonecz körül nagyobb többségben van, mint B-Gyarmat körül. — Ez a tényekkel homlokegyenest ellenkezik. A kormány vármegyénkben eskis mostani főispánunk és a vármegye ezen részében találhat teljes és kompakt biztosítékot.

A kormánypart hívei az érintett ezekre következőképp nyilatkoznak:

Nyilatkozat.

A „Budapesti Hírlap” augusztus 27-iki számában a nógrádmegyei főispáni válságról közölt érzéztos híreszteléssel szemben kijelentjük, hogy

a megyében „nem általánosan elterjedt hír” a főispáni válság nemcsak, de sőt mi épen azt tudjuk a meghatározottabban, hogy gr. Degenfeld Lajos főispán állásától megválni nem fog: — mert az már igenis „nem általánosan elterjedt hír” a megyében, de köztudomású tény, hogy csak az ő főispánsága alatt érhető el az, hogy a székhely kérdésében felesapott hullámok lecsendesüljenek és a megye belbékéje helyre álljon s ez által a megyében a kormánypártnak még az ő főispánsága előtti időben megzavart, de most ismét előnyösen megindult consolidációja bekövetkezzék.

A b-gyarmati Járás Kormány-parti hírei.

A polgári házasság.

Írta: Dr. Perényi Gábor.

A nemzetállam fokozatos fejlődése közben egész sora merül fel a kérdéseknek, melyek első pillanatra mint megoldhatatlan problémák tűnnek szemünk elé. Az államfenség, az állami mindenhatóság egyenlő után ragadja föl megjelölő hatalma alá az egyes társadalmi feladatokat, figyelmen kívül hagyva minden tradíciót, minden ellenirányú törekvést. Ki látta volna például ez előtt egy évszázaddal, hogy eljön az idő, mikor a hamis esküvés tényének megállapítása már nem az egyházi, hanem a világi bíróságnak lesz feladata? Avagy őseink nem fogadtak volna-e gyönyörűségeket a jogász, a ki a szentíró törvényességnek elbírására nem egyedül a szentszöveget mondotta volna illetékesnek? S ime, a jogtudósok kankadatlán, kitartó munkódése, mely megteremtette a modern állam és jogfelfogást, meghozta a civilizáció és korszellem vívmányait, eles hatalvonalat vonva az egyház és az állam feladatai közül.

Azonban, ha némely tekintetben hatalmi körébe vonta is a nemzetállam az egyház által intézett polgári jogviszonyokat, mindazáltal nem mondhatjuk ezt általánosságban. Vegyük csak fontolóra azt az anomáliát, azt az inparitást, mely hazánkban az egyes felekezetek házasságjogi közötti napjainkig fennáll. Az 1848-iki XX. s az 1868-iki LIII. törvények által jelentékeny közlekedést idéztek elő a katolikus és protestáns vallásuk közt, de ezek hatása, valójuk meg ösztönén, az egyház magatar

TÁRCZA.

Krigszparti.

— Írta: Rósvics Béla. —

(Vége.)

Bollokiné ajlaltan rogyott karjaiba. Szavense, hogy a tartság nem nyílt rajuk és egy észreveteni kísérletét őt haza. Pár perc után visszajött. Felker sokakat, hogy vegyék át tőle a beszéd elmondását, de senki sem vállalkozik rá.

Az asztaltársaság zajong a jó kedvtől, csak Bolloki szótlan és senki sem haborgatja őt a megtudott balcsel feletti sajnálkozások tolmácsolásával. Izgatottan emelkedik fel, reszket kezében a pohár, hangja, mintha nem is ő volna. Beszél, beszél, de szeméi ide oda fordulnak. Egy pillanatra ajkai meglagadják a szolgálatot. Mintha csak az lebegne szeméi előtt, kit hiába keres tekintete — Őrnös letérli homlokáról a kin facsarta verejtéket és gyorsan végzi beszédét.

Elharsan az „éjlen” és Bolloki fekevesztetten rohan haza, — felesége szobájába.

Bollokiné, mintha menekülni akarna, de Őrnös ott térdel lábai előtt.

Bolloki megkövültén áll egy pillanatra, majd mintha hirtelen elhatározásra jutott volna, eltűnik a hang homlokáról; ökölre fogott kezét lehanyatlának és nyugodtan lép feleségéhez. Megfogja gyöngyöden kezét és bár eleinte halkán és megindulva, de aztán teljes megnyugvással szól:

„Őrnös úr! Nőül vettem Margitot, mert szerettem és mert engem választott Őn helyett. Szerette őn is és felteszem, hogy szereti most is. De a mint 5 év óta azon voltam, hogy boldoggá tegyem, úgy most sem akarom az ő boldogságának útját állni.”

„Margit, mi el fogunk válni és Őn, Őrnös úr, adja becsületszavát, hogy nőül veszi?”

„Nem, azt nem tehetem.” — Mondja Őrnös határozottan. Mint bűz oroszán rohan rá Bolloki, meg-

ragadja torkát: „Te becsületes... kutyát!” ordítja. — Őrnös alig vethi magát.

„Hogy mered feleségem így megsejteni? Hát csak egy közönséges csábító gazember vagy? Margitom, jóg, tépd ki szemét. Ily embert te nem szerethetél!”

De Margit ott fekszik a pallón mozdulatlanul.

Kétségbeesetten borul Bolloki neje hűg teste fölé, elhalmozza forró csókjaival és csöndes gyászszal hullnak könyei az imádott lény merer koblére.

Őrnös meg mindig ott áll mereven, tekintete a földre szegezve; majd oda lép Bolloki elé, megragadja kezét és a vezekles reszkető hangján szól: „Itt Margit, csettelen teste felett eszűszöm, hogy ő ártatlan; hiszta, mint az első naposgar bearyanozta gyöngyödmát. Őn becsület szavamat kérte. Nem altam. Ne, ne kérjen most magyarázatot. Holnap mindent meg fog tudni és akkor tudom, meg is bocsájt. Ő angyal és méltó az Őn szerelmére.”

„Kösö!” — rebegi Bolloki, oly fájdalommal, mintha szívét érezné leszakadni.

Őrnös lehajol Margithoz. „Még el!” — kiáltja örömmel, és most mindketten lozzadálnak, hogy az egyenlően imádott lényt életre keltse.

Mély, nehéz sóhajt két Margit ajkain, iankatlan nyílnak —csuklódnak szempillái és Őrnös zajtalanul ki-
oszon az ajtón.

Másnap ott ül Bolloki beteg neje ágya mellett és meglátatlan olvassa Őrnös levelet: — „Tisztelt Bolloki úr! Meggértem, hogy fel fogok tárti Őn előtt mindent, de szükségem lenne tartom, hogy Margit védelmére bármű is felhozzak, mert ez csak sérthetné lelke tisztaságát. — Utolsó perczemben igazolásra szorult viselkedésem okait mondom el. — Margit választásával Őn boldogga, engem a legholbogataltabbá tett. Önök még nászútban voltak, midőn egy tartságban Margit legszentebb becsületében sértett meg igaztalanul és engem hozva vele kapcsolattal. E sértést az illető csak életével lakolhatta volna meg, de — én húztam — a fekete golyót. A kiszabott 5 év 7 percz mulva telik le. — A biztos halál tudatában idejöttem a városba, hogy életem utolsó évét Margit közelében

tölthessem. De szerelmem önzővé tett és én több után sóvárogtam. Egy vigasztaló szót, egy-csak egy csókot ajkáról vártam volna síromba. De ő szereti, imádja Őnt. — Gazembernek mondott Őn, mert nem adtam becsületszavam, hogy nőül veszem Margitot. De nem őt tettem volna-e akkor legszerencsésebbé? Ha boldogságunk eügel pár perczet, gondoljanak roám is, kinyugodtan száll a sírba, mert tudja, hogy — Margit boldog. Isten velük!” — Őrnös.

Bolloki szeretettel borul könyező felesége koblére. Ajkuk egymást keresik és az a forró, hosszú csók ösztöné tolmácsolja annak, hogy megbocsátottak Őrnösnek.

Hosszan beszélgetnek még azután, Margit elmondja, hogy a két hó előtti kaszinói estélyen kérte Őrnös először, hogy meglátogathassa. Megengedte, mert nem látott ebben semmi rosszat. Mikor aztán szerelmével kezdte üldözni, elutasította és elakart mindent mondani férjének, de ő már akkor gyamuskodott és örületes fál-tékenysége kíméletlenül, durvává és sikkeltette. Valahányszor szólni akart, a sértő visszautasítás megfagyasztotta ajkain a szót és ő oly szerencsétlenné érezte magát. A tegnapi kaszinói estély előtt kérte Őrnöst, hogy ne jelenjen ott meg. Megígérte, de megszegett szavát. A kezébe csúsztatott papírkán kért bocsánatot, mert — úgymond — élete utolsó óráiban beszélni akar vele.

Mikor az estélyről férje haza kísérté, pár percz mulva előtte állt Őrnös. Feketlen hűvel ostromolta egy csókot, térdre borult, ő menekülni akart, de akkor lépett be férje. . . .

Delután már köztudomású volt, hogy Őrnös Pista öngyilkos lett. Zsebében volt — a fekete golyó. . . .

A következő kaszinói estélyen ismét együtt van a tartság. Bolloki és neje együtt kaczagnak a „krigsz-parti” változott esélyein. Szemeikben a boldogság tükré, melyet házassági „krigsz-parti” bizonyára sohasem fog többé elhomályosítani.

A főispán nevenapja.

Gr. Degenfeld Lajos szeretett főispánunk ömlesztésének nevenapja, aug. hó 25-én Székelyföldön ünnepelték meg. Azon este, szerel és ragaszkodás, mely főispánunk irányában a vármegye és különösen ennek zöme: a vármegye közep és alsó részéről tündöklő nyílással, e nevünnepe alkalmávalis hatványozott arányokban nyílt kifejezést.

A délelőtti órákban Székely város főtűzoltóság tisztelettel a főispánnal; ezt követte az egyesek tisztelete. Az üdvözlő levéltek délelőtti és ebéd alatt sürin érkeztek. Ezek közül kiemelhetjük B.-Gyarmati városát, a b.-gyarmati lakarképzetét stb. stb.

B.-Gyarmati város közönsége nevében az előjáróság következő táviratot küldött Székely főispánhoz.

Munkánk által akadályozva a személyes megjelenésben, ez uton tiszteletünk Mellsóságod előtt s becses nevünnepe alkalmából kívánjuk, hogy az Egek Ége Mellsóságod szép családja örömeire és vármegyénk boldogulására igen-igen hosszú ideig legjobb egészségben megtartsa!

Az érkezéskor kellemesen lepte meg az udvari parkban elhelyezett azon két nagyszőrű agave, melyek most századik évükben pompásan virágznak. (Ezen nagyszőrű virágok azonban az agavekra nézve egyszerűen elmulás is, mert az elvirágzás után ezen ékszerű növények kivesszenek.)

A tiszteletk sorában ott voltak: Dessewffy Ottó kedves nejével együtt, Dessewffy Ödön, Dessewffy Elek, Dessewffy Dező, id. Balassy Antal kuriai bíró, Laszkary Gyula, Sréter Alfred, Tihanyi Ferenc, Krenedies Imre hatvani nagyprepost, Fajnor Sándor, Hoffmann Jakab, Balassy Árpád, ifj. Balassy Antal, Posztoczky Ivan, Ondrejovich Laszlo, Fay Árpád, Plachy Zsigmond, Plachy József, Plachy Istvan, Veres János, Veres Ernő (hercegi), Veres Lajos, dr. Hermann Karoly, Kun Barna, Balas László, Nedeczky Geza, Székely István és Székely Peter egyetemi tanárok, Sooky László, Sipos Antal zongora művész, gr. Degenfeld Ottó (gr. Degenfeld József hajdúvármegyei főispán fia), hr. Pongracz Anselm, Martontalav Gyula, Luchkovich Imre, Pichla Kornél, Horvath Miklós, Plachy Gusztáv, Nagy Béla Harkovszky Geza, Horvath Karoly stb. urak.

A fnyes ebéd d. u. pont 2 órakor vette kezdetét, mely alkalmával az első felköszöntőt nagy lelkesedéssel Tihanyi Ferenc főjegyzőnk mondta el, toaszta hűvel kifejezett valódi szónoki beszéd volt, melyben három szempontból dítette a főispánt, mint derék hazait, mint paratlan családapát és mint jó barátot. A toaszt nagy hatást keltett. Gyönyörű felköszöntőt mondott Krenedies Imre hatvani nagyprepost ő nagysága is, eltevten a főispán kedves neje, mint a legjobb holdnagynak és családának példányképet. Majd a főispán emelkedett fel és határos beszéddel dítette vendégeit, kik az ő tiszteletben n. g. jelentek. Figyelmet keltett dr. Hermann Karoly toaszta is, ki a főispánnak kedves szüleit, Dessewffy Ottó ur és neje egészségéért ültet poharat. Lelkes dicsőítésre adott alkalmat továbbá Posztoczky Ivan toaszta, aki ifj. Balassy Antalt és ott jelenlévő szép aráját, Laszkary Borbalt, mint fiatal jegyeseket dítte. Plachy Zsigmond Tihanyi Ferenc főjegyzőnként szintén igen szép toaszban emelte ki, Luchkovich Imre pedig gr. Degenfeld Józsefné a hajdúvármegyei főispán kedves nejére mondott felköszöntőt.

Ebéd után Sipos Antal művész úr gyönyörű zongorajátékát nagy figyelemmel és pietással hallgatták végig, meg-meg újító tapsokból fejezve ki a művészt jatké kellemes benyomását.

Negy óra felé jött az idő, midőn a tűzes fiatal-ság a nagy szalóban táncra kerekedett. A táncmulatság, melyben 20 pár vett részt, kitarló jó kedvvel a reggeli órákba nyúlt be. Táncmulatság alatt a melléktérnek asztalai ételek és italokkal valamint sütiökkel díszben fel voltak szerelve.

Az ünnepélyen és részben a táncmulatságban jelenlévő önkormányzati névsorát tudósítónk következőleg alapította meg: a főispán-né-házasszony ömlesztésén kívül ott voltak: gr. Degenfeld Józsefné, gr. Vilecz Edéné, Dessewffy Titusz, Dessewffy Ödöné, Szenessy Gyuláné, Laszkary Gyuláné, Balassy Árpádné, Balas Lászlóné, Balas Margit, — továbbá gr. Degenfeld nővérek (érte-ezek alatt a nógrádi hajdúvármegyei főispánok viruló fiatal leányait), gr. Vilecz nővérek, Laszkary nővérek, Szenessy Emma és Nedeczky Olga.

Az egész ünnepély és mulatság alatt öszinte, festelen és hamisítatlan jó kedv uralkodott, s hazai pohar mellett többször harsant fel: „Eljen gr. Degenfeld Lajos, Nógrádvárnegye szeretett főispánja!”

Nyílt levél a Szerkesztőhöz.

Agárd, 1890. aug. 26.

Kedves barátom! A N. L. aug. 24-ki számában a különféle rovatában „Gyászír” cím alatt dr. Szerberényi Gusztáv, elhunyt bányakerületi evang. püspök-ről teltik emléket; mivel azonban a nekrológban több hamis adat foglaltatik: megengedem, hogy ezeket ugyan-
csak lapodon helyreigazítsam.

Az állítatik ugyanis a boldogultról, hogy 1859-ben, mikor Tünn kiadta a patenst ő volt az első egyike, a ki elhagyta az egyházat és Bécsbe ment, hogy panszláv törvényeket érvényesítse. Innen Csabára hívták stb. It a közlő nyilván ösztévezési a boldogultr Szerberényi János selmeci pappal, a boldogultrnak öcsé-sével, ki az írt dolgot csakugyan megengedte, és a ki most is bécsi egyetemi tanár; de Gusztáv, ki már 1853. óta b.-csabai lelkész volt, állomását soha el nem hagyta.

Ilyen alaptalanok az 1872. évi püspökszállási adatok is a b.-gyarmati ev. egyház szavazási illetőleg. A tény ugyanis az, hogy a b.-gyarmati egyház előbb-Doleschall Sándor, akkori beszercebányai lelkész s zölömi főispáns jelenleg budapesti lelkészre szavazott;

de abszol többséget egy jelölt sem nyert, a szűkebb választás dr. Szerberényi és Sarkány közl volt megjelölendő, mint a kik relatív legtöbb szavazatot nyertek. Tehát nem a szavazatok egyenlősége miatt volt a másodszori szavazás; és a gyarmati egyház Sarkányra egyszerűen szavazott.

Ily alapszög jellemezé cizkíró többé a tárgyú történet is. Az a cizkíró, a ki feltételezi a csababányai, hogy Belsőb hívták egy megugrott panszláv papot; ki megbélyegzi W. V. és G. M. lelkészeket, hogy panszláv püspök mellett korteskedtek; ki meghurcolja a nógrádi esperségeket, elen Veres Pállal, hogy a canonicus visitatio befejezésével egy panszláv püspöknek adott díszkezelhet; ki gyamsítja a gyarmati közönséget, hogy panszláv püspöknek rendezett nagyszörn óvatot és faklyas zenét; az a cizkíró — mondom — alig illetékes ezen egyházi férfiak jellemrajzát adni. Az ember igazán dilettánsban van az íráni, kik ártnak jobban az ev. egyház reputációjának; a panszlávoké, vagy azok, kik minden hokorban panszlávot keresnek?

Boldogult Szerberényi hazafias érdemeit katonailag hivatalból fogja esetlenül: de annyit e helyütt én is megemlíthetek, hogy ő concilians modornál fogva a tot értelmeiket nem annyira üldözi, mint a haza ügyének megnyerését nyegkezelt; az egyházi anyakönyveket magyar nyelven való vitelet pedig elrendelte, sőt elemlőso napjaitán egy bányakerületi magyar énekeskönyv szerkesztése körül fáradozott. Vigyog szerető barátai.

Gudt Miklós.

A vizslási tűz.

A vizslási tűzről vettak a következő tudósítás.

Tekintetes Szerkesztő! U!

Körömlőz tartozó, Vizslás virágzó állapotban lévő közönség, a szászorsz értelemében tünkre jutott. Ugyanis: Folyó hó 24-én délelőtti órákban szent mise levetott, az egyvezetett olvasás asszonyok „Mária” óltán, hol a gyertyákat az asszonyok szöktak meggyújtani s az istentisztelet vezetve elollani; a soros asszony az egő gyertyákat vagy nem ollotta el, vagy ha ollotta, az egő hamval levetette; az egyházi pedig, midőn istentisztelet után az egyházbán foglalkozást elvégzte, nyugodtan távozott onnan s eszuka be a templomajtót.

Az olvasás asszonyok delutáni 3 órakor — a veszemnye előtt — olvasójukat ollajta elvezetni, öszeggyűlték s várak egymást a templom előtt, — azonban szokatlannak velték azt, hogy a templomban valami igen veseg, kíváncsiak lettek, s egy közből leszaladt a kántor tanítóhoz a templom kulcsait, s midőn annak ajtaját felnyitották, szöngy látvány tarult elők: a falu felől épült templom hajójában lévő Mária oltár már elhamvad s az ültözékek, a deszka padok oly rohamosan égett már, hogy pár pillanat alatt a farsindely tető is lángokban állott.

A nagy szél az egő zsindeyleket horlita a magasból, — a tönkű alakú völgyben — alatta lévő közönség hazakra, melyek 15 perc alatt mind lángban állottak. Mentésre meg csak gondolni sem lehetett, mert a haza kétfelől a völgy hosszban öszegzette leveten, a faluba és ki eskák a falu-völgy végén lehetett jutni, és ki ismét csak arra, mert a falu felől részben fenekelen mely-ségű kőfele, agazó gödör öleli föl.

Ott voltam legelőzők, a kisteremnei tűzoltók két fészekmővel, továbbá körülbelül 200 szintén kisteremnei edzett emberrel, azonban a tűz terjedését megakadályozni nem lehetett, mivel akkor már az egész falu, bár kelt-harmatrése a hátrók és rep-elelt volt, teljesen láng-
tegenben tűzött. A tűz csak két költűten azonnali Salgo-Tarjánba a tűzoltókért, kik, valamint a baglyasajátok is hírtelen megérkeztek, akkor azonban a kutak víze már kifogyott, eskák egy kút adott másfél óra hosszán vizet, s mikor ennek vizét is kiszivalták, a mentésre tovább már gondolni sem lehetett.

Legelt 79 ház mellékepleteivel, csupán 16 maradt meg, azonban ezek is félig-meddig leégtek, öszegszeszessettek s majdnem egészen lakhatatlanná váltak. Embereket nem esett áldozat, azonban 3 horj és 9 sebes a lángok martakala lett.

A legett haza és mellékepleteinek kárbeszűje 49,400 ft, a legett állatok kárbeszűje 163 ft, a gabona, lakarmány s ingóságok kárbeszűje 22,936 ft. Összesen 72,499 forint.

Megjegyzendő, hogy a hangyaszorgalmú nép galbonamúlt a közönség kívül asztalokba berakva, ott már is kinyomaltta s a szemes élelet lakasának élel-kamrái, magtárakba takarította be, hol azok menthet-lenül égtek el.

24 ház volt biztosítva összesen 8420 ft-ot öszeg erejű: 13 az első magyar, 6 az Adria, 4 a Phönix és 1 a Fonciere biztosító társulat.

Az éhínség és ruhatlanság, valamint a székér és löszerszámok hiánya leírhatlan; vetőmagja a népek egyellen szem sem maradt.

Eddig a nyomor és megcsillapítására Baranyay István és Halasz Gyula urak, valamint Salgo-Tarján negyközönség je és kövefészenelői példaval mentek elől.

Azon alázatos kéresek járniuk tehát tekintetes Szerkesztő urak: mellőztetések becses lapjában e szerencsétlen megalkon segíteni nem tudó közönség lakos-sága részére adakozást nyitni!*)

Honfűl üdvözléttel maradtam.

Kis-Teremón, 1890. évi augusztus 26-án.

alázatos szolgálja:

Horváth György, költő.

*) Lapunk most számában az éhínség bányakerületi püspök-ről készült ábrák, melyek a kiapott lapokban is elhelyeztetek, oly forrasos, merítették, melynek hitelességére keltő-nak nem lehetett. Ha ez n. adatok kissé túlléptek voltak, az azon kiállítások tájékoztatás, mivel Sz. G. bányakerület azon állítását nézet és vélemény uralkodott, hogy az nem volt valami tűz e három próba. — Szövezen adnak helyt ezen helyreigazító soroknak, melyeknek tájékoztatás G. M. tisztelet-barátunk 1872-ki eljárást is nemlőg igazolni látnak.

*) Kérek közönséggel engedve, bírájait a jövőre embe-reket az adakozásra. Szerk.

tása következtében csaknem nivellálólik. Elégnek tartom hivatkozni a törvényről ényhító februári rendelet ellen megindult mozgalomra. — A polgári törvénykezési por-rend taxatív jelölő a bíróságokat, melyek a hitvesek kötelei pereiben illetékesek. Elkülönlő a házasságnak szövezen vett vállalkozási s magánjogi, szerződészerű oldalait. De míg ezt teszi, egyelőre nem óriási az a kö-lönbség, melyet az egyes peres felők közt nemcsak a vallásfelekezeti, hanem a terület is felállít. A katolikus házasságok közleiki pereiben, úgy a királyhágon innen, mint az erdélyi kerületekben meghagyja a szentszökek bíráskodását; a protestáns házasságokat azonban a királyhágon innen, a világi törvényszékek illetősége alá helyezi. — Mindenesetre jelenlényen haladás ez, de nem megnyugtató, mert épen az illetőségek különfélesége számos alkalommal vezet viaszás állapotokra. El kell jönnie az időnek, mikor a házasság teljesen vissza lesz helyezve az állam hatalmi körébe, a honnan csak a közpörben vette el az egyház több oly jogokkal együtt, melyekre hivatásszerű illetőséggel nem bírt. Bebizonyít-tása annak, hogy a házasság reggibb, mint a keresztyén-ség, reggibb, mint az egyház, hogy annak kezdete ösz-szeszik a társadalomával; ez képezi azon fordulópon-tot, a mely, ha kellően alhatja a társadalom megújódás-ét, egyszerűsített megteremtí majd az egyháztól füg-getlen, teljesen magánjogi, szerződészerű, azaz pol-gári házasságot.

Miután az egyház már az öszes társadalmi intéz-mények felett teljes fönhatolással vivott ki magának, a házasságnak merőben szentségi jellegét adott, s azt, mint illet, saját joghatósága alá helyezte. És könnyű belátni, hogy ez érdekeiben is állott az egyháznak, mert a házasság ügyével együtt kezébe vehette annak ellen-őrséget, az anyakönyvek vezetését, s e mellett bizonyos anyagi jövedelem forráshoz is jutott.

De épen a házasságnak szentségi jellege az, a mi fölött kétféle nézett uralkodik a kanonisták között. Mel-lőzve itt az egyes érdekei nevezet reproduktálását, csupán az egyház álláspontját akarom kellő világítatás alá helyezni. I. Miklós pápa a IX. században kifejezte, hogy a ha-zasság érvényességét a polgári törvényekben körülírt feltételek szerint kell megállapítani, mert, — ugymond a bulla, — a szentségi jelleg teljesen független minden egyházi ténykedéstől. Továbbá XIV. Kelenen, midőn idők ragyogó szellemű és tehetségű pápja, egy enik-lőrájában megállította a püspököknek, hogy ezen nyílt kérdés egyházmegyei statútumok tárgyára tegyék, ellen-ben „pro aeterna memoria” kijelentette, hogy szentse-nek tekintésnek az egyesül protestáns lelkészek előtt költőtt vegyes-házasság is, ilyen értelemben nyilatkozott III. Sándor pápa és a tridenti zsinat is. S mit tapasztalunk ezekkel szemben? Azt, hogy idők folytán csak az egy-ház jelenlétében költőtt házasságok tekintettek érvénye-seknek, az őrségi polgári házasság eszméje pedig erőke-szelennek és elvetendőnek helyegzedett. Csak mikor a szabad kutatás, a római jog művelése s az ömölő, az egyházi járszalagot levetett gondolkodás új társadalmi és álladalmi felfogásnak vetette meg alapját; csak akkor mertek keletkezni az egyháznak a házasság iránt gyar-
korolt kizárólagos joga felett. Végre, a múlt század vég-én s a jelen században, az egyház által infőzött polgári jogviszonyok egymás után tértek vissza egyházi illetékes szabályozókhoz, az államhatárolhoz. Így lőn, hogy a külföld csaknem minden államában a polgári házassá-g lett befogadva, s mint főnébbség láttuk, ez ügyben ma-lunk is jó irányú fejlődés vette kezdetet.

Tegyük feltegetésünk jelen részének tárgyává az érvek, melyek a polgári házasságnak szükségképi be-hozatala mellett harsognak.

Az egyház a házasságot mai álláspontja szerint, mint merő valláskerölési intézményt tekintvén, ennek megfelelőleg, szabályozására egyesül önmagát tartja ille-tékesnek. Kétségtelen tény, mely fölött vitatkozni senkinek sem jut eszébe, hogy az odaadó, önfeláldozó szer-let, mely a házasságnak elető és fentartó eleme, csakugyan valláskerölési jellegű köleszőző a házasságnak. De ha a modern államfelfogás azt készséggel elismeri melán elvárhatja az egyházat, hogy viszont ne hagyja figyelmen kívül azt, hogy a házasság nemcsak szent-ség, hanem polgári joggyűlet, szerződés is egyszerűsind, mert csak a felek köleszős akaratával és helyegzedé-sével jöhet létre. A házasság alapja a családi életnek, a társadalom és államnak, mert az élet első benyomásai elenyészhetetlen emlékeket vesnek az emberi szívbe.

Miután pedig a házasság az államéletnek annyira fontos elemét, néleg alapját képezi, igen természetes, hogy egyedül az államhatalom van hivatva a házasság megköltése, — érvényessége — és felbontása ügyében szabályozóként fellépni. Hazánk jogtörténete bizonyítja, hogy nálunk a házasságot még a képkorban is polgári szerződésnek tartották; országgyűlésen hozott, világi tör-vényekkel szabályozták nemcsak a világiak, — hanem az egyháziak házassági ügyei is. Ha tehát ezt tette az állam akkor, miért ne tette ezt most, mikor csak világiak házasságáról van szó?

A katolikus egyház nem ismeri azt a dogmát, mely a házasságnak pap által való megállapítását parancsoló-lag követeli; bizonyítja ezt az említtet fönkölt szellemű pápák nyilatkozata s a tridenti zsinat idevonatkozó dek-rétuma. A pap nem mint egyházi férfiú, hanem inkább mint tanu van jelen a házasság kötésénél, hogy annak hatálya, fontossága és nyilvános jellege külsőleg is ki-fejezést nyerjen. Ez volt az egyház álláspontja a közép-kor elején; a mai felfogás szerint megengedhető, hogy az egyház a házasság kötésénél az állam képvise-lőjeként szerepeljen, de nem szükségképen; azt azon-ban el nem ismeri az új államfelfogás, hogy a házassá-gi ügyekben a törvényhozást és bíráskodást is kizáró-lag az egyház gyakorolja. Mert, ha ezt elismerné, okvetlenül meg kellene tagadnia a fönhatalom egyse-gének, öszhatatlanságának tanát.

(Folytatás következik.)

Az új iskolai év küszöbén.

Nem ismeretlen cím áll olvasóink előtt. Midőn egy-egy új tanév beköszönt, a lapok rendszeren megszoktak emlekezni, e cím alatt egyről-másról, a legközelebb megis a pályaválasztás felől beszélnek.

S nem akarjuk tagadni, hogy e fontos dolog. Mert ki hivatása elleni pályára lép, kísérni lesz annak az élet s a közügynek is többet árt, mint használ. Ezenkívül epeit hazánkban nagy a szellemi proletarok száma, a mit főleg s majdnem kizárólag a hivatali és tudományos pályák túltelítettség okoz: jó tehát a szülőkkel minduntalan figyelemmel, hogy gyermekeiket oly iskolákba adják, a melyeken végezve biztosabb s tan jóval kedvezőbb keresethez juthatnak, mint a gimnasiunmól kiképzést (ilyenek pl. a kereskedelmi, ipar és realiskolák.) De most nem akarjuk ezt fejtegetni: annál is inkább nem, mert erről már többször is írtunk. Gyakorlatiabb dolgokat akarunk elmondani.

Igy ha meggondoljuk azt az általánosán elismert igazságot, mely szerint a nevelési eszményt csak a családban és iskola karöltött, egybegyűjtő működésével közelíthetjük meg, bizonyára fölmerül a kérdés: vannak-e s mely kötelességei a családnak, az iskolai év alatt? Nem lehet ez a kérdés közönyös senki előtt, a kinek iskolába járó gyermeke van.

Ki képviseli az iskolát? A tanító. Ot ismerván, ismerhetjük meg az iskolát is. Azért hát tekintünk be olykor-olykor gyermekeink tanítójához s kérdjük ki és hallgassuk meg tanácsait, észrevételeit, utasításait a nevelési dolgokban: mondjuk el neki bizalommal saját tapasztalatainkat, gyermekeink szorgalmát, jellemét, kedveseit, eszelekedetét felől. Lehet, hogy némelyekre terhes volna ez. De nemmiylen nagyobb terheket is elviselünk magzataink érdekében! És ha a tanító viszonyozza a feladatokat, (mert talán szükségét látja s akkor hivatásához tartozik is), legyünk rajta, hogy ő is minél inkább megismerhesse és megismerhesse a családot. Nem képzeli sokan: miy jötekonnyan lát a gyermekekre, ha tanítókat úgy ösmeri, mint szüleink barátját! És ez a kölcsönös megismerés segíthet bennünk a közös munkában leginkább s a kölcsönös szeretet.

S főképen a kölcsönös szeretet. Ezt adni elsősorban a család kötelessége a tanító iránt. Könnyű beismerni, hogy mily nagy jót tesz gyermekeinkkel a tanító s hogy buzgalommal, melletteként nélkül teszi mindazt. S vajon nem érdemi-e meg ezért ösztönte, igaz szeretetünk? S bizonyára ő sem fog e szeretetért gyűlölettel fizetni, hanem viszonyozza azt. Lehet ugyan, hogy olykor-olykor nem látjuk helyesnek a tanító egy vagy más intézkedését, hiszen ember gyarlóság nélkül nincs. De örözzem meg bennünk a szeretet által, hogy ez intézkedéseket — főként a gyermek előtt! — becsmerjük, vagy open azok ellen intézkedünk. Böles megismerés és figyelem az, mivel gyermekeink oktatójának tartozunk. Ismételt figyelemmel kell tehát arra: ha becsmerjük vagy sertegetünk soha, főleg pedig a gyermek előtt ne, a tanítót. Hiszen tekintélyre van neki szüksége, hogy a nevelésben sikerrel járhatson el. Miért rontánók hát gondatlanul e tekintélyt?

Sőt iparkodjunk vele mindenben összhangzóan intézkedni, szerezzünk érvényt szavának mindenben ami a nevelést illeti. Hisz ő, mint hivott nevelő, ugyis kevésbé hibázhat, mint mi; ne akarjunk hát oktatója lenni az oktatónak! De szükséges az is, hogy az esetleg házi szorgalmára feladott leckeit megtanulásában, a dolgozatok elkészítésében s általában a tanulói kötelességek hiv teljesítésében pontosan ellenőrizzük gyermekeinket. A tanító dolga pedagógiai okossággal meghatározni: mikor mennyi lesz szükséges és elég ezekből. S különösen a házi dolgozatok (ritkán-ritkán egy-egy kis írás, rajz, számolás stb.) érdemének kiváló figyelmet. Nemely családban a szülők vagy nagyobb testvérek egészen megkérdülék ezeket a gyermekek helyett. Ugyan mire való már: őket s magunkat is megsejmi? Mert hogy ez által nem a tanítót tesszük hülda, annyi bizonyos. Segítenünk lehet, sőt kell a gyermeknek, ha van neki szüksége; egyébként azonban hagyjuk őt önmagára! Inkább csak ügyeljünk fel, hogy a gyermek kötelességeinek eleget tegyen; de ezt tegyük szigorúan!

Mert annál több ideje jut a tanítónak a szívet és jellemet képezni, minél kevésbé van kényszerítve az ismereteket pusztán csak az iskolában tenni a gyermekek. Hisz sajátjára: szükséges tehát, hogy ezek is tanuljanak, dolgozzanak otthon valamiesket.

A nevelés főként a család kötelessége s lám: segít abban az iskola is! Hat ennek föladatait: a tanításban miért ne venne részt a család?

Hírek és Különfelek.

Eljegyzés. Ifj. Balassy Antal, vármegyei, egyik kiváló és nagy képzettségű fia, főispáni titkár úr, aug. 23-án eljegyezte Laszkáry Borbála kisasszonyt, Laszkáry Gyula unokát, a nógádi ev. esperesség buzgó felügyelőjének, vármegyei kintülő fia, megyebizottsági és közigazgatási bizottsági tagjának szeretelmű szép és kedves leányát. Szívbeli kívánság mindenki, hogy ezen szépfrigy kiapadtatlan forrasa legyen: a szeretetnek, a boldogságnak és az áldásnak!

Az helyiagi esküvő tiszta egyet zászólószentelési ünnepélyre késlekedő bíró Majthényi Lászlóné, született Keszlekeői báró Majthényi Natália asszony és zászólánya ő kegyelmességének vedlőksége alatt szeptember hó 7-én tartatik meg. Az egyet parancsnokság ezuttal is felkéri a résztvevni szándékozókat, hogy a közös ebéd és esetleges eszallalásról végezt. szeptember hó 4-ig az egyet parancsnokságával előjegyezti tegyenek. Az ünnepély sorrendje: szeptember hó 6-án. I. Este 7 órakor a Hölgyer József-féle kerthén az ünnepélyre érkező vidéki tüzoltóság ismerkedési estélye. Szeptember

hó 7-én. 2. Reggel 7 órakor szentelő. 3. Reggeli 8 órakor diszgyakorlat. 4. Délutáni 10 órakor felvonulás a rom. kath. templomba isteni tiszteltre, — mely után a templontérben a zászóló szentelés és felavatása következik. 5. Delután 1 órakor díszbe a megyeház nagyertermében. Teretek ara általánosan 1 fnt 20 kr. — A díszbelet után kirándulás a város környékére. 6. Esti 9 órakor táncmulatság a vármegyei háza nagyertermében személyenként 1 forint beléptdíjjal, melynek tiszta jövedelme az egyesületi segély-alap javára fordíttatik.

Graf Zichy Ferenc senior úr ő nagyméltósága mint értesülünk — nagylelkűségének új példáját adta azzal, hogy a helybeli műkedvelők társulat által a seniorális uradalomnak a beltelekért fizetni tartozott több évi hasznóbért elengedte.

A szék „Szár” fűrdőben a zárúnnepély táncmulatsággal egybe kötve, ma tartatik meg s mint halak igen sikerülten igérkezik.

Ki a gentleman? A nemrég elhunyt angol bíróként: Newman, egykor a dublini katólikusokhoz intézett egyik beszédeben érdekesen jellemezte a valódi gentleman. Gentleman, ugymond a bíróként, az, aki másnak sohasem okoz fájdalmat. Az igazi gentleman mindent körül, ami környezetének kellemetlen lehetne. Ugy tudja vezetni a társaságot, hogy a nevetek ne ütközzenek össze, az érzelmeik ne sértsenek meg, gyant ne mondassék ki, és semmi oly tárgy ne érintessék, mely egyiknél vagy másiknál viszályt szeszre találhatna. Szeme minden emberre irányul; gyöngéd a felénk iránt részvételje a nevelésnek iránt. Mindig tudja, kivel beszél; szolgálatai felett elisméri, s csak akkor beszél magáról, mikor kényszerítve van rá. Az ellenséggel szemben úgy viselkedik, mint olyan emberrel szemben, aki egykor barátja lesz. Nézetének nem kell mindig helyesnek lenniük, de igazságtalannak nem válik soha. Mások hitet nem gúnyolja, le nem kúdi. Minden vallás iránt türelmes, nemcsak mert a filozófia erre megfogalmazta, hanem mert az a gyöngéd, nőies érzés él benne, mely a műveltség egyik legegység vívmánya. A bíróként szerint ilyen gentleman minden népnél és minden osztályban található.

Serly Lajos, megyénk fia, ismert zeneszerző és kiváló művészünk, előfizetési felhívást hirdet tiz új eredeti magyar dalára, melyet többnyire népszerű költők, Pósa Lajos verseire írt. Előfizetési ára a tíz dalnak egy forint, mely a szerző lakására (Kölczevár, kül-monorost utca 19.) szept. 10-ig küldendő. Grótyóknek 6 példány után egy tiszteletpéldány jár. A dalok t. évi október hó 1-én fogják a t. előfizetőknek bérmentve megküldeni. Serly Lajosnak már több dala közéleti műveltségben részesült: ilyen az: „Jézí piaci nyúl” — továbbá a: „Bánatosan zeng a madár” című szép dalok.

A sok társaság, mely az ország minden részében és sajnos, hogy megyénkben is ugyis-olyan napirenden van most, fokozott elővigyázatot igényel türendesézetl közegünkkel. Alig hisszük tehát, hogy helyen való állapot lenne az, amit a nyári színház, a polgári iskola s a honvédelmi társaság közli Kohn M. és Karlik-féle taraktár telepeken szemlélhetni, ahol egyéb nagy mennyiségben felhalmozott gyulekony anyagok közvetlen közelébe meg takarmány lakásokat is rakáltak az illetők. A Hottovinszky-féle kazaltör bizony felvithatna rendőrségünk szemét, mert csak kis sebes időjárási mellélt végeztesse lehet városunkra az effle tüz. Mi úgy tudjuk, hogy szénrakodo a mondott helyen nincs; de ott vannak a külső szerűk s a szőlők alatti kavicsbánya előlti térség.

Árztal állapot. Balassa-Gyarmat város költő közepén a fűtetzen, a zárda és a nemzeti iskola között két oly ház, helyesebben szőlő lebujszerű putri terjeng, amelyet tovább is ily állapotban megürteni közrendesézetl szempontból nem volna szabad, kívül-belől rozsdát a két ház minden része; kapui zárhatatlanok, de ha bezártnak is, használat, mert alól akármik átbujhat rajtuk, főleg azon házba, mely a Felsenburg Tivadar s valami Deutsch-Berczeller Júlia gyöngyösi lakos közös tulajdonát képezi; s mert udvari és kerti kerítések is hiányosak, szabad utja nyílik ott a város minden csavargójának; kórosok, masok (stb) éjnek úlejen erre járnak ki és befele azon negyzsű összes belsősegeibe, mely negyzsű a Bachel-Hanzely-Kek-Szilágyi házak által határoltatik; használaton zártak tehát el, bármi gondosan kapuikat a többi rendes háztuladonosok vagy lakók: a Felsenburg-Berczeller nyitott kert és udvaron át kenymesen járkelhet, aki akar, s ilykép nem tartozik a ritkaságok közé, hogy az egyes udvarokról a baromlikat s egyéb nagy tárgyakat ellopódassák anélkül, hogy a teltekek elerne, vagy elérhetne a rendőrség keze. Ezen ászial állapot megszüntetése végett e lapok szerkesztője is tett már panaszt Opitz Károly r. tanácsos úrnak, aki — úgy tudjuk — az illető háztuladonosokkal parlamentírozgatók, de hogy mily eredménnyel, azt nem látjuk; pedig csak vegere felét-talán sőt kélt járnai az ily bánárással rendellenes állapotnak?

A b-gyarmati r. kath. elemi fiú iskolában az 1890—91. tanévi beiratások f. évi szeptember hó 1—8-ig tartanak, a rendes tanítás szeptember hó 9-én kezdődik. A b-gyarmati át i p. r. o. s iskolában pedig a beiratások f. évi szeptember hó 4—5-én este 7—8 óráig a polg. isk. helyiségben eszközöltek. Vilim József, igazgató.

Tűzök Nemesak országserzte, hanem vármegyeinkben is a tűzök nagy pusztítósként tesznek. Alig nehány napja majdnem 30 házat pusztított el Romhányban a féktelen elem, május aug. 24-én, a mult vasárnap Vízslás községünkkel majdnem teljesen tönkrt tette. — Rakóvetkező napon Salgó-Tarjánban — egy nap kétszer ütött ki a tűz és 18 kárlat hamvasztott el. Aug. 25-én pedig este 9 órakor B-Gyarmaton kondultak meg a haragok vészhangjai; a rom. kath. plebánus úr temető mellett 200 ft értékű sarjú kárla égett el. — Tüzoltóinknak köszönettel, hogy a tűzét helyhez kötvé, a többi közlő szomszédos házakat megmentették. Tüzoltóink ezen tüzesetnél minden tekintetben kitűntek.

magokat. — Ismét penteken Stefele tűz ütött ki a Zichy felé teglécetében, hol is a tető égett el. **Értesítet** az arany óra. Mult vasárnap Rézvár és Balassa-Gyarmat között egy kőtűs fedelű remontör női arany óra veszett el; kedves emléket képezvén e tárgy az illetőnek, a megtaláló vagy biztosan utlha-vezető részére kész hó jutalmat nyújtani. Ismertetésül szolgál, hogy az arany lap mindkét oldala rézzel, — egyik fele pájzs, a másikon pedig kőszora véséssel. Az óra toktól együtt veszett el, s a sötétzöld bőr tok belsején „Lechner József Budapest” aranyozott betűkkel van nyomva. Az értesítést kérjük lapunk szerkesztőjéhez intézni.

Zongoratajékoztató figyelmebe ajánljuk, hogy az e vidéken már évtizedek óta ismert Pálhoffer József budapesti zongorahangoló elhunyttával fia: Pálhoffer József fővárosi zongora készítő és zongora hangoló jelent meg most B-Gyarmaton s itt több helyen hangolt már zongorákat, általános elismerés és meglegedés mellett; — két hétig lesz meg e vidéken és szívesen ajánlja fel szolgáltatást mindazoknak, akik igénybe akarják venni, szállva Sztranyavszky Géza kir. közigyező úrnál van, a megkeresések hozzá adni intézendők.

Értesítés. Lőnczán, f. 1890. á. szept. hó 1-én meggyátaló idegrendszeren a volt Kovarszede társulat helyiségében elhelyezett állomány segélyeztet hogy osztály központi polgári-iskolájában a korábbiak szeptember hó 1-én 6-ig esakondították. Az első osztályba a t. évi elemi osztályból nyert bizonyítvány, a többi osztályokba pedig a megf. polgári-iskolájából bizonyítványok és az e részen kiadott miniszteri ut-ítás alapján tartanak a tisztelet. A tanuló követeléseken állapították meg: a helyben lakos gyermekek felvételére előleges részletekben 10 frnt, a vidéken lakos gyermekek felvételére részletekben 10 frnt, a beiratási díjat a tisztelettel kivétel nélkül 2 frnt, de a nem tartománybeli tanulókat bejárnak pedig a cíponban meghatározott beiratási díjra felül havonként előleges részletekben 1 frnt fizetnek. Legyenek tanácsos — okokból vételekkel fel, hogy a felj. vagy másolga meggyátaló meggyátaló a korábbiak meggyátaló mellett, az iskolákban határozza meg. A tanuló-meggyátaló iránti kérvények f. évi szeptember hó 6-ig az iskolákban elvethetők nyújtandók be. A beiratások a volt Kovarszede társulat helyiségében Pechy Erzsébet igazgatóval által esakondították. Lőnczán, 1890. évi augusztus 26-án **Török Zoltán**, iskolaezsi elnök.

Irodalom.

Előfizet felhív a „Magyar Házasszony” szépirodalmi, társadalmi és háztartási hétiap legutóbbi száma, mely a legváltozatosabb tartalommal jelent meg s igen hasznos olvasmányokat nyújt előfizetőinek, úgy a háztartás minden ágában előforduló hasznos cikkeivel, mint a munka után szórakozni szerető olvasóinknak szépirodalmi olvasmányával, miért is egy család asztaláról sem szabadna hiányozni a „Magyar Házasszony”-nak melynek előfizetési ára az ingyenes regény és a havonként hozzászallt divatmellettekkel együtt egy negyed évre 1 fnt 50 kr előfizetési Budapestben, Erzsébet körút 7. szán alatt.

Művek tartalmát érte lapot! Hiszen a „Képes Családi Lapok” „Nó a házban” című melléklete a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozzanatáról, minden újabb tüneményéről hűsögesen értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen tárgyalják. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 frt félre 3 frt negyedévre 1 fnt 50 kr, s a kiadóháztól (Budapestben, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legezszzerűben postautalványon intézendők, kívántra bármikán ingyen és bérmentve szolgál mutató-vánszámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Más világ. (Regény. folytatás.) Nagyváradi Nitről. — Hamerling József költeményeiből. (Ha sejtendő... Szajcs szem) Laby Sándoról. — Alkonyfel. (Elbeszélés. Folytatás) Kosovitz Rezsőlől. — A szeműveg. (Folytatás) T. T. Termeszettudományi Társulat. Estélyen. Csapodi Istvánól. (Folytatás és vége). — Fiamhoz. (Költemény) Erdősi Dánielől. — Idyll a háború alatt. (Francios Copée regénye Fordította: Molnár Gyula. Folytatás). — A madarak családi életéből. Gröz Lajostól. — Mindenféle. Fővárosi levél vidékről. — Iytl. — Képeinkhez. Irodalom és művészet. Ertesítő. Hyman Gyászrovat. E szépirodalmi hétiapöt ajánljuk olvasó közönségünk szíves figyelmébe előfizetés végett.

Fővárosi értesítő.

A tanító kiscéldeivel, midőn a szőlők Budapestre utaznak gyermekeik iskolákba és tanintézetekbe elhelyezni ajánljuk, a következő jöbörrel beavatási csekket tisztelet olvasóink figyelmébe.

A Budapestre való utazás közzé, kik saját vagy tanintézetbe lépő gyermekeik részére feheresmet öhajtanak becserezni, ajánljuk Mészáros József régijöbörrel város: az feheresmet kereskedését a „Menyasszony”-ban, koronaharcgátzasa, a Sipos-tárgyalattal szemben, hol első rendű miniszteri feheresmetek és vasakat stb. oly olcsón szabott árakon lehet venni, hogy minden vásárló ezen csekket ismerdel körében szívesen fogja ajánlani; az árak minden darabon meg vannak írva, hogy a vélt házban, nem egy mint némelyi szőlőben, hol alkudozás folytatn fele árát le lehet aludni, a mindamellett nem bístos, valjon nem esakondított? Intézet feheresmetek az intézetek szabályai szerint állítanak össze, hogy egy hó a novendékek belépténi rendes feheresmetvel bírnak.

A háztartások valamint mindennapi vasalás és asztalkák a legváltozatosabb cikkeikkel szolgáltatja Horváth Ferencz vásári kereskedő, Budapest, VIII. utca-útca 56. sz. a Jánosf. körút szánán. E cég f. hó 1-én 6-ig elvethet nyújtott az Erzsébet-körút és körpára-út szánán, s mindkét szél a legújabb van felcserele hazi és kunyhó-egységűekkel, edényekkel, vasútrúttal a Meidinger-féle kályhával, Mosi, mangoló és Pecari gépek. A legújabb a becsi megadandóság kiállításán nagy feltűnést keltett „Damon” nevű legújabbabb csatány-írú készült, mely csak 1 trtha kerül, szívesen kapható már Horváth Ferencz ártaléiból, melyekben a kiállítás jutányosan és lelkiismeretesen tartatik.

Különös figyelmébe ajánljuk tisztelet olvasóinknak Horváth Tamás fűzetkereskedőt, Budapest, király-utca 30. sz. alatt, hol legújabb és legújabbakban lehet megrendelni mindennapi fűzetárakat, fűzetek, eszték, saját készíttel fűzet vas-pasztit palonitok becserezésére és fűzetésére, valamint külön becserezni palonit-fűzetek fűzetését. A legújabb miniszteri dalmatiai rovarpap csatit ki kapható 10, 20—60 arsz csomagokban, vala-

